

Sygn. akt I C 1315/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 lutego 2021 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Protokolant: sekretarz sądowy Agata Rosa

po rozpoznaniu w dniu 09 lutego 2021 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

przeciwko: (...) Publicznemu Szpitalowi (...) w N.

o zapłatę kwoty 28.451,35 zł

1. zasądza od pozwanego (...) Publicznego Szpitala (...) w N. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 1.464,89 zł (jednego tysiąca czterystu sześćdziesięciu czterech złotych osiemdziesięciu dziewięciu groszy) ,
2. umarza postępowanie w pozostałej części ,
3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.040 zł (pięciu tysięcy czterdziestu złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu .

Sędzia Sądu Rejonowego Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt I C 1315/19

UZASADNIENIE

W dniu 1 sierpnia 2019 r. powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) Publicznego Szpitala (...) w N. z siedzibą w N. kwoty 28 451,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dat i kwot szczegółowo wskazanych w treści pozwu. Wniosła również o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

Wskazała, iż wierzytelność dochodzona pozwem wynika z umowy zawartej w formie pisemnej w dniu 14 marca 2014 roku , na mocy której powódka zobowiązała się do sprzedaży gazów na zasadach określonych w załącznikach do umowy, które stanowiły integralną część umowy.

Pozwana nie uregulowała należności w kwocie 28 451,35 zł wynikających z wystawionych i niekwestionowanych faktur, mimo ich wymagalności i wezwania do zapłaty.

Postanowieniem z dnia 23 września 2019 roku Sąd Rejonowy (...) w L. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tut. Sądowi Rejonowemu.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 02 grudnia 2019 r , wydanym w tut. Sądzie , roszczenie powódki zostało uwzględnione w całości.

W skutecznie wniesionym sprzeciwie od wydanego w sprawie w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa wskazując, że co do zasady nie neguje faktu istnienia wierzytelności wynikającej z wystawionych przez powódkę faktur za wykonane usługi , niemniej jednak, nie posiadał wiedzy o skierowanym powództwie do czasu doręczenia jej przez Sąd nakazu zapłaty. Nadto powołał się na swoją bardzo trudną sytuację materialną , która uniemożliwiła mu regulowanie zobowiązań wobec powodowej spółki .Podał również, że wierzytelność została przez niego uznana w momencie wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty – tj. przy pierwszej czynności procesowej w sprawie.

Z ostrożności procesowej pozwany wniósł o nieobciążanie go kosztami niniejszego postępowania (w razie przegrania powództwa i nieuwzględniania wniosku o zwrot kosztów procesu od powoda).

Dodatkowo również z ostrożności procesowej wniósł o rozłożenie całości świadczenia na dogodne raty .

W odpowiedzi na sprzeciw, powódka cofnęła pozew do kwoty 1 464,89 zł wskazując, że już po wytoczeniu powództwa pozwany uiścił na jej rzecz część należności w wysokości 26 986,46 zł. Tym samym powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 1 464,89 zł tytułem noty odsetkowej z dnia 10 czerwca 2019 roku oraz kosztów procesu w wysokości 5.040 zł, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3.617 zł .

W odpowiedzi, pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie oraz wniósł o nieobciążanie go kosztami postępowania w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 marca 2014 r. strony zawarły umowę na dostawę gazu, na mocy której pozwany zobowiązał się regularnie płacić za odebrany gaz.

Z tytułu dostarczonego paliwa powódka wystawiła pozwanemu dwadzieścia jeden faktur VAT oraz notę odsetkową z dnia 10.06.2019 r , które nie zostały przez pozwanego uregulowane do kwoty 28. 451,35 zł.

Pomimo wezwania do zapłaty pozwany do dnia skierowania pozwu do Sądu nie uregulował wskazanej należności, podnosząc w korespondencji adresowanej do powódki, że znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej i wnosząc o rozłożenie spłaty należności na raty.

W dniach 7 października 2019 roku, 18 października 2019 roku, 9 grudnia 2019 roku i 17 grudnia 2019 roku pozwany dokonał wpłat na poczet dochodzonej pozewem należności w łącznej kwocie 26. 986,46 zł.

Nie zapłacił natomiast należności z noty odsetkowej z dnia 10.06.2019 r w kwocie 1 464,89 zł.

Bezsporne, a nadto dowód:

- wykaz niezapłaconych faktur k. 142-145,

-wezwanie do zapłaty-monit- z dnia 09.07.2019 r k. 146 ,

-pismo pozwanego – uznanie długu- z dnia 29.03.2019 r k. 147

Sąd zważył co następuje:

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. niniejszym pozewem pierwotnie dochodziła od pozwanego (...) Publicznego Szpitala (...) w N. kwoty 28.451,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dat i kwot

wskazanych w pozwie, tytułem nieuiszczonych faktur za dostarczenie paliwa gazowego, w oparciu o łączącą strony umowę sprzedaży gazu z dnia 14 marca 2014 roku.

Następnie, co do kwoty 26.986,46 zł powódka cofnęła powództwo z uwagi na dokonaną przez pozwanego już po wniesieniu pozwu częściową zapłatę roszczenia, podtrzymując powództwo w zakresie kwoty 1 464,89 zł, stanowiącej notę odsetkową wystawioną w dniu 10 czerwca 2019 roku. Nadto podtrzymała żądanie w zakresie zwrotu kosztów postępowania w sprawie.

Odnosząc się do cofnięcia przez stronę powodową wraz ze zrzeczeniem się roszczenia powództwa w zakresie kwoty 26 986,46 zł, wskazać należy, iż zgodnie z dyspozycją art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.

W niniejszej sprawie, na skutek oświadczenia zawartego w piśmie pełnomocnika powódki z dnia 27 maja 2020 roku, nastąpiło cofnięcie pozwu wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty kwoty 26 986,46 zł . Uznając, że przedmiotowe cofnięcie pozwu jest dopuszczalne, gdyż okoliczności sprawy nie wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.) Sąd, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w sprawie w zakresie tejże kwoty, orzekając jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

W omawianej sprawie strony łączyła umowa sprzedaży gazu, do której na podstawie art. 555 kodeksu cywilnego stosuje się odpowiednio przepisy o sprzedaży rzeczy.

Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 kodeksu cywilnego).

W pierwszej kolejności wymaga wskazania, że okoliczności faktycznie w niniejszej sprawie nie stanowiły przedmiotu sporu, o czym świadczy w szczególności fakt, że pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty oświadczył, że nie kwestionuje przedstawionych przez powódkę twierdzeń. Zgodnie natomiast z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości.

Powódka dochodziła ostatecznie w niniejszej sprawie kwoty 1 464,89 zł tytułem zapłaty noty odsetkowej wystawionej w dniu 10 czerwca 2019 roku. Pozwany nie kwestionował roszczenia w tym zakresie, wniósł jednak o rozłożenie zasądanego świadczenia na raty, tłumacząc to swoją trudną sytuacją finansową.

Instytucję rozłożenia zasądanego świadczenia na raty określa art. 320 k.p.c., zgodnie z którym w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Jako, że rozłożenie na raty stanowi wyjątek od zasady, że sąd zasądza świadczenie stosownie do ustalonego stanu faktycznego, podkreślić należy, że zgodnie z przyjętą regułą wyjątki od zasady należy interpretować ściśle. Tym samym pozwany chcąc, aby zasądzone od niego świadczenie zostało rozłożone na raty powinien był wykazać, że zaszedł ”szczególnie uzasadniony przypadek”. W orzecnictwie przyjmuje się, że rozłożenie na raty świadczenia pieniężnego zależy od zaistnienia szczególnie uzasadnionego wypadku po stronie dłużnika. Wypadek ten zachodzi gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie przez niego świadczenia w sposób jednorazowy w pełnej wysokości i od razu byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione. Może mieć tu znaczenie charakter prowadzonej przez dłużnika działalności (przykładowo w postaci świadczenia usług przez placówki medyczne publicznej służby zdrowia) z tym, że za jedynie przesądzającą o wypełnieniu normy art. 320 k.p.c. nie może być uznana przesłanka w postaci złej kondycji finansowej podmiotu gospodarczego i niepowodzeń w tej działalności, w szczególności ponoszenie strat. Powinność wykazania okoliczności przemawiających za zastosowaniem powyższego przepisu spoczywa na osobie obowiązanej. (wyroki SN : z dnia 30 kwietnia 2015 r. II CSK 383/14, z dnia 15 kwietnia 2015 r. II CSK 409/14, wyroki S.A.: w Ł. z dnia 12 czerwca 2014 r. I A Ca 1574/13, w P. z dnia 11 grudnia 2014 r. I A Ca 1260/14, w S. z dnia 15 stycznia 2015 r. I A Ca 742/14, w K. z dnia 20 marca 2015 r. I A Ca 11/15 - opublikowane L.).

Wymaga też podkreślenia, że ze swej istoty art. 320 k.p.c. ingeruje w słuszne prawa wierzyciela odraczając termin, od którego uprawniony może egzekwować swoje prawa w drodze przymusu. Dlatego sąd nie może nie brać pod uwagę sytuacji wierzyciela, w tym jego sytuacji majątkowej, tak aby nie działać z pokrzywdzeniem osoby inicjującej proces.

Ochrona z art. 320 k.p.c. nie może być bowiem stawiana ponad ochronę wierzyciela i wymaga uwzględnienia wszystkich okoliczności konkretnej sprawy. Stąd zachodzi konieczność wykazania przez dłużnika, że realnie będzie dysponować środkami, które mimo trudności, o których była mowa wyżej, umożliwią wykonanie zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W przeciwnym razie, jeżeli okoliczności sprawy nie wskazują na istnienie po stronie dłużnika woli dobrowolnej spłaty zadłużenia, a jedynie na chęć odłożenia w czasie konieczności wykonania zobowiązania, omawiana norma prawna nie będzie miała zastosowania, podobna sytuacja zaistnieje w razie braku po stronie pozwanej jakiegokolwiek aktywności w ratalnej spłacie zadłużenia. (wyroki SA: w K. z dnia 22 kwietnia 2015 r. I A Ca 1109/14, w Ł. - z dnia 3 kwietnia 2014 I A Ca 1314/13, z dnia 18 marca 2015 r. I Ca 1322/14 oraz z dnia 22 października 2015 r. I A Ca 487/15 - opublikowane L.).

Generalnie, ocena czy w danej sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania art. 320 k.p.c. pozostawiona jest dyskrejonalnej władzy sędziego.

Po przeanalizowaniu okoliczności niniejszej sprawy Sąd doszedł do przekonania, iż przesłanki do rozłożenia zasądzonej należności na raty nie zostały spełnione, mimo bezspornie trudnej sytuacji finansowej pozwanej.

Nie ulegało bowiem wątpliwości, że strona pozwana, świadcząca jako wyspecjalizowana jednostka publicznej służby zdrowia usługi medyczne na rzecz mieszkańców, posiada z racji specyfiki finansowania tych usług znaczne zadłużenia, w tym wobec firm dostarczających, tak jak strona powodowa, media (w tym przypadku paliwo gazowe).

Należy mieć jednak na uwadze, że zła sytuacja majątkowa pozwanego i rodzaj prowadzonej przez niego działalności nie mają charakteru przesądzającego nawet w przypadku placówek medycznych. Fakt bycia placówką medyczna nie zwalnia bowiem z obowiązku ponoszenia kosztów swojej działalności. Tym bardziej, że kontrahenci tych jednostek, tak jak powódka, również prowadzą działalność gospodarczą, której celem jest wypracowanie zysku, nie zaś generowanie strat. Dodatkowo podmioty te zobligowane są do ponoszenia kosztów swojej działalności, zaś brak zapłaty z tytułu świadczonych przez nich usług może finalnie prowadzić do zachwiania również i ich kondycji finansowej.

Mając powyższe na uwadze sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty i orzekł zgodnie z żądaniem pozwu jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Jeszcze raz podkreślić należy, iż pozwany szpital nie kwestionował dochodzonych przez powódkę należności, a fakt istnienia zaległości w opłatach tłumaczył jedynie swoją trudną sytuacją materialną.

Konsekwencją powyższego rozstrzygnięcia jest orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie 3 sentencji wyroku.

Koszty procesu powódki zamknęły się kwotą 5 040 złotych (3 600 zł – koszty zastępstwa, 17 zł – opłata od pełnomocnictwa, 1 423 zł – opłata od pozwu). Jako, że były to koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw przez powódkę, niniejszą kwotę należało zasądzić od przegrywającego sprawę pozwanego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 k.p.c., § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018. 265 t.j. z dnia 2018.01.30).

Należy również wskazać, że za stronę przegrywającą sprawę należy także uważać pozwanego, który w toku procesu spełnił dochodzone od niego świadczenie, czym zaspokoił roszczenie powoda, wymagalne w chwili wytoczenia powództwa (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1951 roku, sygn. akt C 593/51).

W rozpoznawanej sprawie pozwany zaspokajał roszczenie częściowo, ale już po wytoczeniu powództwa, a więc to pozwany jako strona przegrywająca niniejsze postępowanie jest obowiązany do zwrotu kosztów procesu powódce.

Wskazać należy również, że Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanego należnymi powódce kosztami procesu. W realiach tej konkretnie sprawy nie zachodzą okoliczności, które kwalifikowałyby się jako szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w przepisie art. 102 k.p.c. Nie negując trudnej sytuacji finansowej pozwanego należy mieć na uwadze, że sama niekorzystna sytuacja materialna pozwanego jest niewystarczająca dla odstąpienia od obciążania go kosztami procesu. Powyższe podlegać może uwzględnieniu jedynie w powiązaniu z dodatkowymi, szczególnymi okolicznościami dotyczącymi sprawy. W niniejszej sprawie pozwany bezspornie zalegał z zapłatą ponad dwudziestu faktur z tytułu sprzedaży przez powódkę paliwa gazowego. Powyższy stan rzeczy trwał przeszło kilkanaście miesięcy, co spowodowało zadłużenie na kwotę blisko trzydziestu tysięcy złotych. Utrzymywanie tego stanu rzeczy i brak stanowczej reakcji powódki mogło mieć również negatywny wpływ na kondycję finansową powodowej spółki.

Dodatkowo należy wskazać, że zadłużenie pozwanego odnosiło się do zaległości wymagalnych jeszcze w 2018 roku. Powódka nadto przez dłuższy czas starała się doprowadzić do polubownego załatwienia sprawy, kierując do pozwanego pisma w tym zakresie, na które pozwany szpital nie reagował.

W ocenie Sądu, pozwany szpital dał tym samym powód do wytoczenia niniejszego powództwa, a taka postawa strony pozwanej nie pozwala na odstąpienie od obciążania jej kosztami procesu strony przeciwnej.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji wyroku z dnia 09.02.2021 r.

Sędzia Agnieszka Kuryłas